

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 088086 20 GŽ

Novi Travnik, 20.01.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Alma Islamović predsjednica vijeća, Stana Imamović i Suada Kahrić članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja B.P. iz G.V., ... , zastupan po punomoćniku Nedjeljku Rapić advokat iz Mostara, protiv tuženog Biro zelene karte BiH Sarajevo, ulica Derviša Numić broj 7, zastupan po punomoćniku Edinu Šaćić advokat iz Sarajeva, radi naknade štete vrijednost spora 14.000,00 odlučujući o žalbama tužitelja i tuženog izjavljene na presudu Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 088086 19 P od 21.07.2020. godine, u sjednici vijeća održana 20.01.2021. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja i tuženog se djelimično uvažavaju, preinačava presuda Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 088086 19 P od 21.07.2020. godine u stavu trećem izreke i obavezuje tuženi da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.036,40 KM, umjesto dosuđenih 3.687,00 KM.

U preostalom dijelu žalbe tužitelja i tuženog se odbijaju kao neosnovane i potvrđuje prvostepena presuda u stavu prvom i drugom izreke.

Obrazloženje

Pobijanom presudom obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade materijalne štete isplatiti iznos od 5.247,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 12.09.2018. godine (dan nastanka štetnog događaja). Preko dosuđenog iznosa, tužbeni zahtjev tužitelja po ovom osnovu je odbijen kao neosnovan i to za iznos od 1.253,00 KM (stav prvi izreke). Tuženi je obavezan da tužitelju naknadi i nematerijalnu štetu u iznosu od 2.720,00KM, od čega za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenje životne aktivnosti u iznosu od 1.500,00 KM, za pretrpljene fizičke bolove u iznosu od 700,00 KM i za pretrpljeni strah u iznos od 520,00 KM sve sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 07.11.2019. godine (stav drugi izreke) i da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.687,00 KM (stav treći izreke).

Protiv ove presude žalbu su blagovremeno izjavili tužitelj i tuženi. Tužitelj osporava pobijanu presudu u odbijajućem dijelu u odnosu na naknadu materijalne štete u iznosu od 1.253,00 KM sadržan u stavu prvom izreke iz razloga što je vještak pogrešno utvrdio visinu štete na njegovom vozilu bez obzira što je auto staro 17 godina i dva mjeseca i da je u ovom slučaju mogao umanjiti vrijednost vozila samo do 5% zbog amortizacije. Osporava i odluku o troškovima postupka jer je sud i troškove vještačenja umanjio za uspjeh tužitelja u postupku, što nije dosudio

troškove za sastav zahtjeva za naknadu materijalne štete i odsustva iz kancelarije u skladu sa Advokatskom tarifom. Iz navedenih razloga predlaže da prvostepeni sud preinači prvostepenu presudu u pobijanom dijelu tako što će tužitelju dosuditi puni iznos materijalne štete za oštećeno vozilo kao i troškove postupka u punom iznosu na ime vještačenja jer su to bili nužni troškovi, zatim troškove za sastav zahtjeva za naknadu materijalne štete i odsustva iz kancelarije. Potražuje i naknadu za sastav žalbe u iznosu od 900,00 KM.

Tuženi osporava prvostepenu presudu iz svih žalbenih razloga propisanih članom 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku i u bitnom navodi da provedeni dokazi nisu cijenjeni na propisani način zbog čega prvostepeni sud izvodi pogrešan zaključak da je isključivi krivac za ovu saobraćajnu nezgodu vozač vozila marke „Audi“, jer ovakav zaključak ne proizilazi ni iz nalaza i mišljenja vještaka saobraćajne struke koji zaključuje da je tužitelj sa svojim vozilom se uključivao sa sporedne površine sa put sa pravom prvenstva kojim se kretao vozač vozila „Audi“ brzinom od 101 km/h, da je tužitelj imao mogućnosti, zbog velike preglednosti na tom dijelu puta, da na vrijeme uoči vozilo „Audi“, u slučaju da se vozilo „Audi“ kretalo brzinom od 101 km/h tužitelj je u toj situaciji oduzeo prednost, ali da se vozilo kretalo propisanom brzinom od 50 km/h, u toj situaciji tužitelj ne bi oduzeo prednost vozaču vozila „Mercedes“, da iz navedenih razloga proizilazi da je isključivi krivac za nastalu saobraćajnu nezgodu tužitelj, jer se sa sporedne površine neoprezno uključivao na magistralni put i na taj način oduzeo prvenstvo vozilu „Audi“, bez obzira na činjenicu što se ovo vozilo kretalo većom brzinom od dozvoljene, ali je to prekršaj i nije u uzročno-posljedičnoj vezi sa nastalom saobraćajnom nezgodom. Iz navedenih razloga smatra da je pobijana presuda zasnovana na nepravilnoj primjeni člana 178. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima. Osporava i odluku o troškovima postupka jer je nerazumljiva, budući da iz obrazloženja proizilazi da su tužitelju dosuđeni svi troškovi postupka iako sud navodi da je visina troškova odmjerena u skladu sa uspjehom tužitelja u postupku od 60%, te da bi i u tom slučaju tuženi imao pravo na troškove od 40% zbog čega je sud trebao izvršiti prebijanje troškova, pored toga ističe da su tužitelju dosuđeni troškovi zastupanja na odloženom ročištu koja su odložena prije početka ročišta i bez prisustva stranaka, iz kojih razloga se ti troškove ne mogu staviti na teret tuženom. Potražuje naknadu za sastav žalbe u iznosu od 450,00 KM uvećanu za PDV te taksu na žalbu prema odluci suda.

Odgovori na žalbe nisu dostavljeni.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03,73/05,19/06 i 98/15), odlučeno je kao u izreci ove odluke iz slijedećih razloga:

Predmet tužbenog zahtjeva je naknada materijalne štete na vozilu tužitelja u iznosu od 6.500,00 KM, naknada nematerijalne štete u ukupnom iznosu od 2.720,00 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama i zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka prema troškovniku od 25.06.2020. godine.

Po prijedlogu parničnih stranaka izvršen je uvid izvid štete broj 188299900921/1 od 14.09.2019. godine, izvještaj o izvršenom prekršaju sa saobraćajnom nezgodom Policijske stanice Gornji Vakuf/Uskoplje od 12.09.2018.

godine sa skicom lica mjesta, zapisnik o saslušanju svjedoka I.R. od 12.09.2018. godine, rješenje ovog suda broj 46 0 Pr 085136 18 Pr od 25.10.2018. godine, nalaz bolnice dr. Fra. Mihovil Sučić Livno od 23.09.2018. godine nalaze Javne ustanove Dom zdravlja Bugojno od 13.09.2018. godine sa kontrolnim nalazom od 28.11.2018. godine, od 30.01.2019. godine sa kontrolnim nalazom od 29.04.2019. godine, od 20.09.2019. godine, od 28.01.2019. godine, od 10.01.2019. godine, prijavu o ozljeđivanju od 12.09.2018. godine, saslušan tužitelj kao parnična stranka i svjedoci I.R. i I.P.. Na okolnosti nastanka saobraćajne nezgode i visine materijalne štete na vozilu tužitelja provedeno je vještačenje po vještaku saobraćajne struke, a na okolnosti umanjjenja životne aktivnosti, pretrpljenog straha i fizičkih bolova, provedeno je medicinsko vještačenje, izvršen uvid u nalaze vještaka i saslušani vještaci Zubejda Destanović i dr. Selmir Topčić.

Ocjenom provedenih dokaza na način propisan članom 8. i 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku, prvostepeni sud je nasuprot žalbenim navodima utvrdio odlučne činjenice. Prije svega pravilnom ocjenom nalaza i mišljenja vještaka saobraćajne struke, kome je sud poklonio vjeru, je utvrdio da se predmetna nezgoda desila 12.09.2018. godine oko 19,15 sati na Magistralnom putu M-16 Bugojno-Gornji Vakuf/Uskoplje u mjesto Trnovača ispred motela „Raduša“ u kojoj su učestvovali motorno vozilo tužitelja „Mercedes“ i vozilo „Audi“ kojim je upravljao Ž.S., da je ovom prilikom tužitelj svojim vozilom se pokušao uključiti sa sporednog puta na magistralni put kojim se kretalo vozilo „Audi“ i to iz pravca Gornjeg Vakufa/Uskoplja prema Bugojnu i to brzinom od najmanje 101 km/h iako je ograničenje na toj dionici puta 40 km/h, što je osnovni uzročnik nastanka ove saobraćajne nezgode jer tužitelj svojim vozilom u takvim okolnostima, iako je pokušao izbjeći kontakt sa vozilom „Audi“, nije to uspio te je došlo do kontakta vozila i to van operativne površine puta, iz kojih razloga je utvrdio da je isključivi krivac za ovu saobraćajnu nezgodu vozilo „Audi“. Navode iz nalaza vještaka u odnosu na brzinu kretanja vozila „Audi“, položaj i mjesto vozila tužitelja te momenat kontakta vozila potvrdili su svjedoci I.R. i I.P. kao i tužitelj u svom iskazu pri čemu je svjedok I.R. potvrdio i da je vozač vozila „Audi“ skrenuo sa kolovozne trake na proširenje autobuske stanice preko koje je vozio od 30-40 metara, da je ovo vozilo išlo direktno na vozilo tužitelja i da je vidio da je tužitelj pokušao da izbjegne nezgodu ali ga je vozilo „Audi“ udarilo lijevim krajem u zadnji lijevi dio vozila tužitelja, koje se nakon toga rotiralo za 90 stepeni, dok je vozilo „Audi“ produžilo dalje i to na sporedni put prema kući ovog svjedoka, te je tom prilikom zbog prevelike brzine udario i u vozilo BMW koje je bilo parkirano ispred motela „Raduša“, koga je takođe udarilo i tek tada se zaustavilo i da je primijetio da je vozač vozila „Audi“ bio vidno pod uticajem alkohola ili opojnih droga.

Po nalogu tužitelja vještak saobraćajne struke izvršila je i procjenu vrijednosti oštećenog vozila „Mercedes“ i utvrdila da se radi o totalnoj šteti u ukupnom iznosu od 5.247,00 KM koliko je sud i dosudio tužitelju po ovom osnovu. Kako je vještakinja na sva pitanja i primjedbe tužitelja, pa u pogledu visine štete na vozilu, dale potpune i jasne odgovore, žalbeni navod tužitelja kojim osporava visinu dosuđene materijalne štete je neosnovan.

Iz spisa prvostepenog suda proizilazi da tuženi na pripremnom ročištu nije imao dokaznih prijedloga, da nije imao primjedbi na nalaz vještaka medicinske struke niti konkretnih primjedbi na iskaz tužitelja i svjedoka I.R. i I.P., koji su saslušani na glavnoj raspravi 22.01.2020. godine. Iz raspravnog zapisnika sa nastavka glavne

rasprave od 25.06.2020. godine proizilazi da je tuženi imao primjedbi na nalaz vještaka saobraćajne struke i to samo u dijelu zaključka da je zbog brzine vozila „Audi“ došlo do predmetne saobraćajne nezgode. Međutim, kako nije predlagao dopunsko vještačenje, niti vještačenje po drugom vještaku, a nije imao dokaznih prijedloga kojim bi osporio ovaj dokaz, neosnovan je žalbeni navod da prvostepeni sud nije pravilno cijenio ovaj dokaz i da činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, prije svega činjenica da li je vozilo „Audi“ doprinijelo nastanku ove saobraćajne nezgode ili je isključiva odgovornost tužitelja.

Članom 154. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list Republike BiH“ broj 2/92, 13/93 i 13/94 i „Službene novine Federacije BiH“ broj 29/03 i 42/11) je propisano da onaj ko drugoj osobi prouzrokuje štetu, dužan ju je nadoknaditi, osim ako dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice, a članom 178. stav 1. istog zakona da u slučaju udesa izazvanim motornim vozilom u pokretu koji je prouzrokovan isključivo krivicom jednog vozača, primjenjuju se pravila o odgovornosti po osnovu krivice, a ako su za nastanak saobraćajne nezgode odgovorna oba sudionika, odgovaraju srazmjerno stepenu svoje krivice. Kako tuženi nije imao dokaznih prijedloga, dakle nije ni dokazivao da vozač vozila „Audi“ nije odgovoran za nastanak ove saobraćajne nezgode, nasuprot žalbenim navodima prvostepeni sud je na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja pravilno primijenio ovu zakonsku odredbu u odnosu na naknadu materijalne štete na vozilu. Jer, po ocjeni ovog suda nema ni podijeljene odgovornosti u smislu odredbe člana 192. istog zakona.

Članom 200. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima je propisano da će sud dosuditi pravičnu novčanu naknadu za pretrpljene fizičke bolove, pretrpljene duševne bolove zbog umanjene životne aktivnosti, naruženosti, povrede ugleda, časti, slobode ili prava ličnosti, smrti bliskog člana porodice kao i za strah (nematerijalna šteta).

Na okolnosti pretrpljenih fizičkih bolova, pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjavanja životne aktivnosti i straha po prijedlogu tužitelja provedeno je vještačenje po vještaku medicinske struke koji je nalazom od 16.12.2019. godine utvrdio da je tužitelju umanjena životna aktivnost kao posljedica povreda u saobraćajnoj nezgodi u visini od 3%, da je trpio strah jakog intenziteta u trenutku udesa u daljem trajanju od jednog dana, srednjeg intenziteta u trajanju od 10 dana i slabog intenziteta u trajanju od 30 dana, te da je trpio bol srednjeg intenziteta u trajanju od 10 dana i slabog intenziteta u trajanju od 30 dana. Iz raspravnog zapisnika od 22.01.2020. godine na kome je saslušan vještak medicinske struke proizilazi da tuženi nije imao primjedbi na nalaz ovog vještaka. Visinu nematerijalne štete prvostepeni sud je utvrdio na osnovu nalaza vještaka medicinske struke i Orijentacionih kriterija Vrhovnog suda Federacije BiH od 27.01.2016.godine. Stoga su neosnovani žalbeni navodi tuženog kojim osporava utvrđene činjenice i visinu nematerijalne štete.

Članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku i članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, propisana je obaveza sudova da obrazlože odluke. Svrha jasnog obrazloženja odluke jeste da se strankama u postupku omogućí jednak i pravičan pristup sudu pod čim se podrazumijeva i mogućnost podnošenja pravnog lijeka protiv prvostepene odluke, a drugostepenom omogućava ispitivanje osporene odluke po izjavljenom pravnom

lijeku. Nasuprot žalbenim navodima tuženog, prvostepeni sud je dao potpunu i jasnu ocjenu relevantnih dokaza na kojima je zasnovao odluku u ovoj pravnoj stvari i odluku obrazložio na propisani način i u svemu zadovoljava standarde iz citiranih odredaba Zakona o parničnom postupku i Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Međutim, žalbama parničnih stranaka se osnovano ukazuje da odluka o troškovima postupka nije pravilna i zakonita. Iz pobijane odluke proizilazi da je s obzirom na vrijednost spora utvrđena visina troškova tužitelja u iznosu od 7.967,00 KM i da je tužitelj uspio u sporu sa 60% u kom omjeru su mu dosuđeni troškovi u iznosu od 3.678,00 KM, od čega za sastav tužbe 432,00 KM, za pristup punomoćnika na pripremno ročište i glavnu raspravu po 432,00 KM, za odložena ročišta 846,00 KM te na ime troškova vještačenja 360,00 KM. Pored toga, tužitelju su dosuđeni i troškovi putovanja punomoćnika na relaciji Mostar-Bugojno-Mostar u iznosu od 576,00 KM i troškovi takse na tužbu i presudu od 600,00 KM. Međutim, iz spisa proizilazi da na pripremno ročište koje je bilo zakazano za 02.10.2019. godine nije pristupila ni jedna parnična stranka jer je punomoćnik tuženog obavijestio sud da ne može pristupiti na to ročište, da su na pripremno ročište od 07.11.2019. godine pristupili punomoćnici, da je podneskom od 12.11.2019. godine tužitelj opredijelio visinu spora na 6.500,00 KM, i obavijestio sud da je uplatio 300,00 KM na ime vještačenja po vještaku mašinske struke, da je rješenjem suda od 15.11.2019. godine određena i visina naknade za medicinsko vještačenje u iznosu od 300,00 KM, da na ročište od 19.12.2019. godine nije pristupila ni jedna parnična stranka niti njihovi punomoćnici, da je na ročište za glavnu raspravu 22.01.2020. godine pristupili punomoćnici obe parnične stranke, da je ročište od 09.03.2020. godine odgođeno jer vještak mašinske struke Mato Jozak nije mogao prihvatiti vještačenje te je za vještaka određena Zubejda Destanović kojoj je dat zadatak da sačini nalaz iz oblasti saobraćajne i mašinske struke uz naknadu od 300,00 KM.

Kako je Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/04 i 24/04, u daljem tekstu: Tarifa), materijalno-pravni propis na čiju pravilnu primjenu sudovi paze i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku, odluku o troškovima postupka osporile su obe parnične stranke, ovaj sud je po osnovu ovlaštenja iz člana 229. stav 1. tačka 4. Zakona o parničnom postupku u tom dijelu preinačio pobijanu presudu iz sljedećih razloga: Naime, vrijednost spora naznačena u tužbi je 14.000,00 KM, te tužitelju za sastav tužbe i pristup punomoćnika na pripremno ročište održano 07.11.2019. godine pripada po 720,00 KM. Kako je tužitelj podneskom od 12.11.2019. godine smanjio tužbeni zahtjev na 6.500,00 KM, shodno odredbi člana 12. Tarife, za radnje poduzete nakon smanjenja visine tužbenog zahtjeva, osnovica za obračun troškova je 360,00 KM. Stoga mu za pristup na glavnu raspravu od 22.01.2020. godine pripada 360,00 KM, za odgođeno ročište od 09.03.2020. godine 90,00 KM (25%, član 13. stav 6. tačka a. Tarife) i za nastavak glavne rasprave od 25.06.2020. godine 180,00 KM (član 13. stav 5. tačka a. Tarife). Ukupno za poduzete radnje punomoćnika tužitelju pripadaju troškovi u iznosu od 2.070, 00 KM i 600,00 KM za dva vještačenja, koji se ne umanjuje, bez obzira na uspjeh u postupku, kako se to osnovano ukazuje žalbom tužitelja. Međutim, kako se visina troškova računa prema uspjehu u odnosu na svaku poduzetu radnju, tužitelju za sastav tužbe i pristup na pripremno ročište od 07.11.2019. godine pripada po 403,20 KM, umjesto po 720,00 KM, s obzirom da je u vrijeme poduzimanja ovih radnji vrijednost spora bila

označena na 14.000,00 KM, a pobijanom presudom mu je po svim osnovama dosuđeno 7.967,00 KM, što je 56% od vrijednosti spora u tužbi. Iz navedenih razloga tužitelju su ovom odlukom dosuđeni troškovi u iznosu od 2.036,40 KM, od čega na ime zastupanja po advokatu 1.436,40 KM i 600,00 KM na ime troškova vještačenja. Zahtjev tužitelja za naknadu troškova za zahtjev za isplatu štete prije podnošenja tužbe, nije osnovan jer ne ispunjava pretpostavke propisane članom 13. stav 5. tačka b.) Tarife, kao ni zahtjev obje stranke za sastav žalbe, budući da se radi o primjeni materijalno pravnog propisa, na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Ostale žalbene navode ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku.

Kako ne stoje žalbeni razlozi a ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, temeljem odredbi 229. tačka 4. Zakona o parničnom postupku, žalbu je valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu.

Predsjednica vijeća
Alma Islamović